

Doküman Adı:	Özellikle Kız Çocuklarının Okullaşmasının Artırılması Hibe Programı Başvuru Rehberi
Doküman Ref. No:	K2009/AB/D000015
Yazar/Yayıncı Adı:	Merkezi Finans ve İhale Birimi
Konu Başlıkları	Avrupa Birliği Mali Yardımları
Tarih:	2009
Dil:	Türkçe
Anahtar Kelimeler:	Avrupa Birliği, AB, proje uygulamaları, hibe destekleri, AB hibeleri, Okullaşma Oranının Arttırılması, Hibe Programı

“Siz Düşünün, Biz Gerçekleştirelim...”

Kipu Danışmanlık San. ve Tic. Ltd. Şti.

info@kipu.com.tr

<http://www.kipu.com.tr>

Merkez. 273/5 Sok. No:22 Özkanlar - Bornova İzmir
Tel. 90 232 347 06 90 ■ Faks: 90 232 347 06 90

Denizli Ofis. Sırapapılar Mah. 1581/3 Sok. Denizli
Tel. 90 258 264 91 82 ■ Faks: 90 258 264 91 82

Ofis Cep Tel. 0 541 258 5478

info@kipu.com.tr ■ denizli@kipu.com.tr
<http://www.kipu.com.tr>

YASAL UYARI

Şu anda incelemekte olduğunuz doküman Kipu Danışmanlık San. Ve Tic. Ltd. Şti. resmi web sitesi olan <http://www.kipu.com.tr> adresinden indirilmiştir ve sadece bilgi içindir. Belgelerin telif hakkı Kipu Ltd.'ye ait olmamakla birlikte, Kipu Danışmanlık Ltd., yayınlanması engellenmiş olmayan dokümanları, daha fazla kullanıcının faydalanmasını sağlamak ve ilgili kişilere ulaştırmak artırmak amacıyla web sitesine yüklemiştir. Doküman içeriği ile ilgili sorular için dokümanın resmi kaynağına başvurulması gerekmektedir. Dokümanla ilgili olarak kaynak ve referans bilgileri doküman içerisinde yer almaktadır. Kipu Ltd. bu belgeleri sadece bilgilendirme amacıyla yayınlamaktadır.

Başka türlü bir telif uyarısı yer almadıkça sitedeki ve dokümanlardaki bilgiler kamuoyuna açıktır ve izin alınmaksızın kopyalanabilir, dağıtılabilir. Kullanım sırasında özgün kaynağın belirtilmesi önerilir. Bir fotoğraf, grafik vb. üründe telif hakkı uyarısı varsa, bunları kullanmak için asıl kaynaktan izin almak zorunludur.

Kipu Danışmanlık Ltd. buradaki bilgi veya referansların doğruluğu ve tamlığı hakkında doğrudan veya dolaylı olarak garanti verilmemektedir. Web sitesi içerisinde ve dokümanlarda yer alan bilgiler ışığında verilecek kararlar ile ilgili tüm sorumluluk, sayfayı ve dokümanları ziyaret eden kişiye aittir. Kipu Ltd., kendi web sitesine girilmesi veya içeriğindeki herhangi bir site/doküman bilgisinden yararlanılması veya bunların kullanımından doğabilecek doğrudan, dolaylı, özel, sonuç niteliğindeki ya da diğer tür kayıp veya zararlardan hiçbir şekilde sorumlu tutulamaz. Ayrıca bu sitenin veya bağlı sitelerin oluşmasında çalışmış herhangi bir kişi veya kuruluş aleyhine maddi ve manevi tazminat talebinde bulunulamaz. Bütün kullanıcılar, bu site ile bunun bağlı olduğu dokümanların içeriğinin erişim ve kullanımının kendi riskleri olduğunu kabul ederler.

Bu web sitesinde ve dokümanlarda yer alan bilgiler ışığında vereceğiniz kararlar ile ilgili tüm sorumluluk, tamamıyla tarafınıza ait olacaktır. Tüm kullanıcılar yukarıda belirtilen hususları tamamen ve çekincesiz olarak kabul etmiş sayılırlar.

Merkezi Finans ve İhale Birimi

ÖZELLİKLE KIZ ÇOCUKLARININ OKULLAŞMASININ ARTTIRILMASI HİBE PROGRAMI

Hibe Başvuru Rehberi

EuropeAid/128752/D/ACT/TR

İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesi Operasyonel Programı

IPA 4. Bileşen

Bütçe kalemi: 04.0601

Önlem 2.1: “Başta kadınlar olmak üzere insan kaynaklarının geliştirilmesi ve iş piyasasına giriş için okullaşmanın arttırılması”

İlgi: CFCU/TR08H2.01-02

Başvurular için son teslim tarihi: 15.10.2009

UYARI

Bu teklif çağrısı, bütün belgelerin (Ön teklif ve başvuru formu) tek aşamada teslim edildiği bir açık teklif çağrısıdır. Ancak, ilk aşamada, sadece proje ön teklifleri değerlendirilecektir. Ardından, proje ön teklifleri kabul edilen başvuru sahiplerinin başvuru formları değerlendirilecektir. Başvuru formlarının değerlendirilmesini takiben, şartlı olarak kabul edilen projelerin uygunluk kontrolü yapılacaktır. Bu kontrol, Sözleşme Makamının talep ettiği destekleyici belgeler ve başvuru ile birlikte gönderilmiş olan imzalanmış “Başvuru Sahibi Beyanı” esas alınarak yapılacaktır.

İÇİNDEKİLER

1. ÖZELLİKLE KIZ ÇOCUKLARININ OKULLAŞMASININ ARTTIRILMASI HİBE PROGRAMI	5
1.1 Arka Plan.....	5
1.2 Program Hedefleri ve Öncelikli Konular	7
1.3 Sözleşme Makamı Tarafından Sağlanacak Mali Destek.....	7
2. TEKLİF ÇAĞRISINA İLİŞKİN KURALLAR	7
2.1. Uygunluk Kriterleri.....	8
2.1.1 Başvuru Sahiplerinin uygunluğu: Kimler başvurabilir?	8
2.1.2 Ortaklıklar ve ortakların uygunluğu	9
2.1.3 Uygun projeler: Hibe başvurusunda bulunabilecek projeler.....	9
2.1.4 Maliyetlerin uygunluğu: Hibe kapsamında dikkate alınabilecek maliyetler.....	12
2.2 Başvuru Şekli ve Yapılacak İşlemler	15
2.2.1 Başvuru formu	15
2.2.2 Başvurular nereye ve nasıl yapılacaktır?	15
2.2.3 Başvuruların teslimi için son tarih	16
2.2.4 Başvuru ile ilgili daha fazla bilgi	16
2.3 Başvuruların Değerlendirilmesi ve Seçimi	17
2.4. Şartlı Olarak Kabul Edilmiş Teklifler için Destekleyici Belgelerin Sunulması	21
2.5 Sözleşme Makamının Kararının Bildirilmesi.....	22
2.5.1 Kararın içeriği	22
2.5.2 Öngörülen takvim.....	22
2.6 Sözleşme Makamının Hibe Verme Kararını Takiben Proje Uygulamaya Yönelik Koşullar	23
3. BAŞVURU REHBERİNDE YER ALAN EKLER	24

1. ÖZELLİKLE KIZ ÇOCUKLARININ OKULLAŞMASININ ARTTIRILMASI HİBE PROGRAMI

1.1 ARKA PLAN

Yüksek kentleşme oranı (2010'a kadar %70 olması beklenen) ve düşük yaş ortalaması (2007 yılı için yaş ortalaması 28,3) olan Türkiye'nin nüfusu 70.586.256'dır (2007). Türkiye'nin nispeten genç nüfusu, bu nüfusun eğitim standartları ve bu standartları yükseltme çabaları belli bir düzeye ulaştığında, ülkenin olduğu kadar Avrupa Birliği'nin de sürdürülebilir ekonomik kalkınmasına olanak sağlamaktadır. Eğitim kazanımlarının artırılmasına yönelik girişimlerin hedefi, yalnızca bir grup insanın değil tüm toplumun eğitim standartlarının yükseltilmesidir. Bu nedenle, okul öncesi, ilköğretim ve orta öğretim seviyelerine önem vermek, eğitimsel karar verme stratejilerinin en önemli hedefi haline gelmiştir.

Avrupa Birliği ülkeleri ile karşılaştırıldığında iş gücünün eğitim düzeyi düşüktür. 2005 yılında iş gücünün %62'si orta öğretim eğitim düzeyinin altındadır ve toplam iş gücünün sadece %12'si lise ve üniversite mezunudur. İş gücü katılım oranı kuşkusuz eğitim düzeyi ile doğru orantılıdır ve bu bağlantı kadınlarda çok daha çarpıcı düzeydedir. Orta öğrenim mezunu kadınların %31'i iş gücüne katılırken, lise ve üniversite mezunlarında bu oran %70'lere yükselmektedir. Eğitim seviyesinin yükselmesi, tarımdaki payın düşüşü ve hızlı kentleşmenin de eklenmesi ile, ileriki yıllarda iş gücüne katılım oranının artmasına yol açabilir; bu durumu göz önüne alan sağlam iş politikaları oluşturulmaz ise, işsizlik oranlarında artışa neden olabilir.

İşsizlik, yüksek öğrenime erişenler arasında daha yaygındır. Bu durumun arkasındaki temel nedenler düşük eğitim düzeyinde olanlarla karşılaştırıldığında, vasıflı olanlar için artan etkin olma oranları, eğitim gerektiren işlere girmek için gittikçe yükselen talepler ve vasıflı işler oluşturmada iş gücü piyasasının yetersiz kapasitesidir. Bu durum, işgücü piyasasının ihtiyaçlarına ve daha iyi ve daha fazla istihdamın yaratılmasına yönelik eğitim sisteminin yeniden yapılandırılması ve okuldan işe geçişe ilişkin önlemleri gerektiren işgücü piyasası gereksinimleri ile eğitim sistemi arasında uyumsuzluğun olduğunu göstermektedir. Özellikle, mesleki ve teknik eğitim mezunları ile üniversite mezunlarını da kapsayan yüksek işsizlik oranı, bu üç alandaki yetersizliği ortaya çıkarmaktadır.

Eğitim Seviyesine göre İş Gücü, 2006

	İş Gücü	İş Sahibi Olanlar	İşsizler	İş Gücü Katılım Oranları (%)	İşsizlik Oranları (%)
Toplam	24.196	21.754	2.442	51,1	10,1
Okur Yazar Olmayanlar	1.045	992	53	24,8	5,1
Orta Öğretim Seviyesi Altındakiler	14.752	13.343	1.409	49,0	9,6
Orta Öğretim	5.343	4.656	687	57,8	12,9
Üniversite	3.056	2.764	293	80,3	9,6
Erkekler	17.870	16.097	1.773	75,5	9,9
Okur Yazar Olmayanlar	326	285	41	53,6	12,7
Orta Öğretim Seviyesi Altındakiler	11.360	10.215	1.145	75,1	10,1
Orta Öğretim	4.181	3.750	431	74,6	10,3
Üniversite	2.004	1.848	156	86,4	7,8
Kadınlar	6.326	5.656	669	26,7	10,6
Okur Yazar Olmayanlar	718	707	12	20,0	1,6
Orta Öğretim Seviyesi Altındakiler	3.392	3.128	264	22,6	7,8
Orta Öğretim	1.162	906	257	31,9	22,1
Üniversite	1.053	916	137	70,8	13,0

Kaynak: TÜİK, HİA

Bugüne kadar AB ülkeleri ile diğer Avrupa ülkeleri yalnızca okul öncesi ve ilköğretim seviyesinde değil, aynı zamanda orta öğretim seviyesinde de uygulanabilir yaklaşımlarla iç ve dış kaynakları kullanmak suretiyle pek çok başarılı çalışma gerçekleştirmiştir. Bu çalışmalar özellikle orta öğretimin, erkek ve kız çocuklar için ulaşılabilir olduğunu ve sürdürülebilir kalkınma için bir zorunluluk olduğunu kanıtlamış bulunmaktadır.

Türkiye’deki orta öğretim; tüm genel, mesleki ve teknik eğitim kurumlarını kapsamakta olup, dört yıllık eğitim vermekte ve pek çok farklı programları uygulayan liselerden oluşmaktadır. Türkiye’deki orta öğretimin amacı öğrencilere asgari düzeyde ortak bir genel kültür vermek ve onları demokratik toplum sorumluluğunu almaya hazır hale getirmek; insan haklarına saygılı olmalarını sağlamak ve ilgi, beceri ve yetenekleri doğrultusunda ülkenin sosyo-ekonomik ve kültürel gelişimine katkı sağlama bilinci içerisinde yüksek öğrenimlerine ya da iş hayatına hazırlamaktır. İlköğrenimini tamamlayan her öğrenci cinsiyet ayrımı olmaksızın orta öğretimden faydalanabilir.

T.C. Milli Eğitim Bakanlığı ile UNICEF tarafından Haziran 2003’te başlatılmış olan “Haydi Kızlar Okula!” kampanyası, belirli miktarda farkındalık artışı sağlayarak, 2003-2008 yılları arasında toplam 239.112 kız çocuğunun bu kapsamda okullaştırılmasını sağlamıştır. Haydi Kızlar Okula! kampanyasının amacı, ülkedeki tüm kızlara kaliteli eğitim verilmesi suretiyle, temel eğitimdeki okullaşma oranları arasındaki cinsiyet uçurumunu kapamaktır. Son yıllardaki Türkiye’deki eğitim seviyelerinin tamamında elde edilen sürdürülebilir gelişmelere ve okul kayıt oranlarındaki artışa rağmen, 2007-2008 öğretim yılında orta öğretime kayıt oranları toplamda halen %58,56’larda seyretmektedir⁽¹⁾. Orta öğretimde 2007-2008 öğretim yılında erkek öğrencilerin kayıt oranları %61.17 iken, kız öğrencilerde bu oran %55.81 olarak gerçekleşmiştir. Bu nedenle, Türkiye’de halen, ilgi çeken mesleki eğitim programlarının eksikliği, ailelerin düşük sosyo-ekonomik seviyeleri, ebeveynlerin kız çocuklarının eğitimine önem vermeyen geleneklere bağlılığı ve farklı aktörler arasında yeterli işbirliği ve koordinasyonun sağlanamaması nedenlerinden ötürü, kız öğrencilerin kayıt oranları oldukça düşüktür ve kızlar ile erkekler arasında okullaşma açısından %5.36’lık bir cinsiyet uçurumu bulunmaktadır. Türkiye’de hala eğitimin pek çok kademesinde, özellikle kız çocuklarının kayıt oranlarıyla ilgili olarak gelişime ihtiyaç duyulmaktadır. Bu Hibe Programının uygulanması, orta öğretim ve mesleki eğitimde özellikle kızların okullaşma oranlarının artırılmasına ve kız çocuklarının eğitiminin önemine yönelik bilincin geliştirilmesine katkıda bulunacaktır.

Türkiye’nin 2 no.lu Öncelik Ekseni (“Eğitim kalitesinin artırılması, eğitim ve iş piyasası arasındaki bağın kuvvetlendirilmesi ve başta kız çocuklarının olmak üzere her düzeyde okullaşma oranlarının yükseltilmesi suretiyle insan kaynağına yapılan yatırımın artırılması”) çerçevesinde başta kız çocukları olmak üzere tüm eğitim seviyelerindeki kayıt oranlarının artırılmasına odaklanan, İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesi Operasyonel Programı (İKG OP), Türkiye’deki mevcut bölgesel eşitsizliklerin azaltılmasına katkıda bulunmayı hedefleyen MIPD ve SCF kapsamında vurgulanan uyum yaklaşımına uygun olarak hazırlanmıştır. Bu nedenle, İKG OP’den elde edilen destek, Türkiye’deki 12 NUTS II bölgesine odaklanacaktır.

İKG OP’un 2.1. no.lu önleminin uygulanması, bu Hibe Programı ile desteklenen “Özellikle Kız Çocuklarının Okullaşmasının Artırılması Operasyonu” yoluyla da gerçekleşecektir. Bu nedenle, bu Hibe Programı kapsamında uygulanacak olan faaliyetler, Türkiye’deki 2 no.lu Öncelik Ekseni kapsamında yer alan 2.1 No.lu önlem bünyesinde elde edilecek sonuçlarla yakın ilişki içerisinde. Program Otoritesi “Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı” (ÇSGB); Faydalanıcı ise “Milli Eğitim Bakanlığı” (MEB) dir. MFİB bu programın Sözleşme Makamıdır ve Hibe Programının idari ve mali yönetiminden sorumludur. MFİB’in hibe fonlarının doğru bir şekilde kullanılması açısından nihai sorumluluğu olup, ihale, sözleşmelerin yapılması ve ödemelerle ilgili süreçlerden sorumludur ve bu dokümanda “Sözleşme Makamı” olarak atfedilmektedir.

Hibe Programı için rehberlik sağlayabilecek kapsamlı görüşleri içeren dokümanlardan bazıları aşağıda verilmektedir:

- *Özellikle Kız Çocuklarının Okullaşmasının Artırılması Operasyonuna Yönelik Operasyon Tanımlama Belgesi.*
- *Türkiye İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesi Operasyonel Programı.*

¹ TÜİK-Eğitim yılı ve eğitim seviyesine göre okullaşma oranı. Okullaşma oranları 2007-2008 eğitim yılı için Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi 2007 Nüfus Sayımına göre hesaplanmıştır.

1.2 PROGRAM HEDEFLERİ VE ÖNCELİKLİ KONULAR

Bu teklif çağrısının **genel hedefi**, eğitim kalitesinin artırılması, eğitim ve iş piyasası arasındaki bağın kuvvetlendirilmesi ve başta kız çocuklarının olmak üzere her düzeyde okullaşma oranlarının yükseltilmesi suretiyle, insan kaynağına yapılan yatırımın artırılmasıdır.

Teklif Çağrısı'nın **özel hedefleri** ise şunlardır:

- Özellikle kız çocuklarının ortaöğretimdeki ve mesleki eğitimdeki okullaşma oranlarının artırılması,
- Özellikle kız çocuklarının okul terk etme oranlarının düşürülmesi,
- Başta kız çocukları ve kadınlar olmak üzere işgücünün, mesleki becerilerinin ve yetkinliklerinin artırılması,
- Özellikle kız çocuklarının eğitimi hususunda ebeveynlerin bilincinin artırılması.

Hibe Programı, kişi başına Gayrisafi Yurtiçi Hâsılının (GSYİH'in) ulusal ortalamasının %75'inden daha az olduğu 12 uygun NUTS-II bölgesinde² (15 Büyüme merkezi ve art alanları) yürütülecektir. Ancak istisnai olarak, başvuru sahibi tarafından uygun bir şekilde gerekçelendirilmesi koşuluyla bazı geçici süreli faaliyetler, bu bölgelerin dışında gerçekleştirilebilir. Ancak bu tür faaliyetler, projenin esasını teşkil edemez.

1.3 SÖZLEŞME MAKAMI TARAFINDAN SAĞLANACAK MALİ DESTEK

Bu Teklif Çağrısı için ayrılan toplam tutar, %85'i Avrupa Komisyonu bütçesinden ve %15'i ulusal eş-finansman olarak Türkiye Cumhuriyeti bütçesinden olmak üzere, toplam **10.000.000** Avro'dur.

Sözleşme Makamı, bu teklif çağrısı için ayrılan fon miktarının tümünü tahsis etmeme hakkını saklı tutar.

Hibe miktarları

Bu program kapsamında verilecek hibeler aşağıda belirtilen alt ve üst sınırlar arasında olmalıdır:

- Alt sınır: **50.000 AVRO**
- Üst sınır: **150.000 AVRO**

Hibe tutarı, projenin uygun maliyetler toplamının **%80'ninden az** olamaz.

Ayrıca, hiçbir hibe tutarı, projenin uygun maliyetler toplamının %90'ından fazla olamaz (ayrıca bkz. Bölüm 2.1.4). Kalan tutar, başvuru sahibinin ya da ortaklarının kendi kaynaklarından ya da Avrupa Topluluğu bütçesinden veya Avrupa Kalkınma Fonu dışında kalan başka kaynaklardan sağlanmalıdır.

---

² NUTS, bölgesel sınıflandırma yapmak için kullanılan bir kavram olan İstatistiki Bölgesel Birimler Sınıflandırması'dır. Türkiye'de 81 NUTS III, 26 NUTS II ve 12 NUTS I bölgesi yer almaktadır. Hibe Programı'nda yer alan uygun 12 NUTS-II bölgeleri listesi için lütfen bölüm 2.1.3'e bakınız.

2. TEKLİF ÇAĞRISINA İLİŞKİN KURALLAR

Bu rehber, Avrupa Komisyonu Dış Yardım Sözleşme Usulleri Uygulama Rehberi (PRAG) hükümlerine uygun olarak, bu Teklif Çağrısı kapsamında finanse edilecek olan projelerin sunumu, seçimi ve uygulamasına ilişkin kuralları içermektedir. Söz konusu metne aşağıdaki web sitesinden erişilebilir:

http://europa.eu.int/comm/europeaid/work/procedures/implementation/index_en.htm.

2.1. UYGUNLUK KRİTERLERİ

Hibe verilebilecek projelere ilişkin üç grup uygunluk kriteri bulunmaktadır:

- Hibe talebinde bulunabilecek başvuru sahipleri (2.1.1) ve ortakları (2.1.2),
- Hibe verilebilecek faaliyetler (2.1.3),
- Hibe tutarının belirlenmesinde dikkate alınabilecek maliyet türleri (2.1.4).

2.1.1 Başvuru Sahiplerinin Uygunluğu: Kimler başvurabilir?

(1) Hibe almaya hak kazanabilmek için, **başvuru sahiplerinin** aşağıdaki koşulları sağlaması gerekmektedir:

- Üye bir ülkede, IPA'yı (Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı) oluşturan 17 Haziran 2006 tarih ve 1085/2006 sayılı Konsey Tüzük Kararının faydalanıcısı olan bir ülkede, Avrupa Komşuluk ve Ortaklık Aracı faydalanıcısı olan bir ülkede ya da Avrupa Ekonomik Alanına üye ülkelerden birinde kurulmuş olan tüzel bir kişilik olmak (bu şart uluslararası kuruluşlara uygulanmaz) ve
- kar amacı gütmemek ve
- projenin hazırlanmasından ve yönetilmesinden ortaklarla birlikte doğrudan sorumlu olmak, aracı olarak hareket etmemek ve
- yerel yönetimler (belediyeler, muhtarlıklar, il özel idareleri, yerel yönetim birlikleri gibi) ya da
- eğitim ve öğretim kurumları (üniversiteler, üniversitelerin meslek yüksek okulları (MYO) ve sürekli eğitim merkezleri (SEM), yatılı ilköğretim bölge okulları (YİBO), halk eğitim/öğretim merkezleri, ilk ve ortaöğretim okulları, mesleki liseler ve teknik okullar vb.) ya da
- Sivil toplum kuruluşları (STK) ya da
- kamu yararına hizmet eden sivil toplum tüzel kişilikleri (aşağıdaki kutuda verilen kriterleri karşılayan) (örn: sanayi ve/veya ticaret odaları, esnaf ve sanatkâr odaları, iş destek organizasyonları, eğitim birlikleri, kamu hizmetlileri sendikaları, iş ve işveren sendikaları/konfederasyonları, organize sanayi bölgeleri (OSB) vb.) ya da
- uluslararası kuruluşlar ya da
- KOBİ-temsilci organizasyonları (diğer bir deyişle profesyonel/mesleki oluşumlar ve/veya vakıflar), işçi ve işveren sendikaları, kar amacı gütmeyen kooperatifler³)

Başvuranlardan ya da ortaklardan en az birinin 12 NUTS II bölgesi içerisinde kayıtlı olmaları veya merkezlerinin ya da yerel birimlerinin söz konusu bölgede olması şartı aranır.

STK'ların bu Çağrı kapsamında uygun olarak kabul edilebilmeleri için aşağıdaki alanlarda faaliyetlerini sürdürmeleri gerektiğini göz önünde bulundurunuz: kızların yetkinleştirilmesi ve/veya kapasite geliştirme, kızların istihdam edilebilirliğinin artırılması, girişimciliği, mesleki eğitim ve öğretim ile temel becerilerin geliştirilmesi. STK'ların statülerinde veya kurulum belgelerinde yukarıda bahsedilen alanların birine doğrudan müdahil olduklarını göstermeleri gerekmektedir.

³ Kooperatiflerin kesinlikle kar amacı gütmediklerini göstermeleri gerekmektedir. Kar amacı gütmeyen kooperatifler başvurularıyla birlikte, içinde karın hissedarlara dağıtılmasını yasaklayan bir hüküm bulunan kuruluş sözleşmesini sunarak faaliyetlerinde kesinlikle kar amacı olmadığını göstermek şartıyla bu programa başvurabilir. Ya da başvuru yapacak kuruluş son üç yılını kapsayan bir mali denetim raporu yoluyla, karının hissedarlara dağıtılmamış olduğunu göstermelidir. Bunun yanında Yönetim Kurulu karın sonraki 5 yıl içinde hissedarlara dağıtılmayacağını beyan etmelidir.

Siyasi partiler ve bunların yan kuruluşları hibe başvurusunda bulunamazlar.

Bireysel ticari işletmeler ya da işletme grupları bu Teklif Çağrısı kapsamında uygun başvuru sahibi değildir. Bununla birlikte, programın hedeflerinin başarılı bir şekilde yerine getirilmesindeki önemli rolleri nedeniyle, iştirakçi olarak projeye katılımları teşvik edilmektedir.

(2) Potansiyel başvuru sahipleri, aşağıdaki Internet adresinde bulunan AK Dış Yardım Sözleşme Usulleri Uygulama Rehberi PRAG'ın 2.3.3 no.lu bölümünde verilen durumlardan herhangi birine giriyorsa, teklif çağrısına katılamaz veya hibeden yararlanamazlar:

http://ec.europa.eu/europeaid/work/procedures/implementation/index_en.htm

Başvuru sahipleri, Hibe Başvuru Formunun B Kısmı-VI. Bölümünde (“Başvuru Sahibinin Beyanı”) yukarıdaki maddelerde bahsedilen durumlardan herhangi birinin kapsamına girmediklerini beyan etmek zorundadırlar.

2.1.2 Ortaklıklar ve ortakların uygunluğu

Başvuru sahipleri, aşağıda belirtilen şartlara uygun en az 1 ortakla birlikte başvuruda bulunmak zorundadır.

Başvuru sahibinin ortakları, projenin tasarım ve uygulamasına katılırlar ve ortakların harcamaları da Hibe Faydalanıcısının giderleri gibi uygun gider olarak değerlendirilir. Dolayısıyla ortaklar, başvuru sahibi ile aynı uygunluk kriterlerini taşımak zorundadırlar.

Farklı türdeki organizasyonların ortak olarak projeye katılımının boyutunun önemli olduğuna ve bu tür katılımların proje değerlendirme aşamasında gözönüne alınacağına dikkat ediniz.

Proje eğer eğitim ve öğretim kurumlarını içeren bir faaliyet içeriyorsa, bu kurumların projeye ortak veya iştirakçi olarak dahil edilmeleri önemle tavsiye olunur.

Aşağıda yer alanlar “ortak” değildir ve “ortaklık beyannamesi” imzalama zorunlulukları yoktur:

- İştirakçiler

Diğer kuruluşlar projede iştirakçi olarak yer alabilmektedirler. İştirakçiler projede gerçek bir rol üstlenmekle birlikte, günlük harcırahlar veya seyahat giderleri haricinde hibeden yararlanamazlar. İştirakçiler için, Bölüm 2.1.1'deki uygunluk kriterlerini sağlama şartı yoktur. İştirakçiler, hibe başvuru formu Kısım B-Bölüm IV'te “Başvuru Sahibinin Projeye Katılan İştirakçileri” belirtilmelidirler.

- Alt yükleniciler

Hibe Faydalanıcıları, alt yüklenicilerle sözleşme yapabilirler. Alt yükleniciler ortak veya iştirakçi olmayıp, Standart Hibe Sözleşmesi-Ek IV'te yer alan satın alma kurallarına tabidirler.

Başvuru Sahibi, lider kurum olarak hareket edecek ve seçilmesi halinde sözleşme tarafı (“Faydalanıcı”) olarak nitelendirilecektir.

2.1.3 Uygun projeler: Hibe Başvurusunda bulunabilecek projeler

Tanım: Bir proje, birbiriyle ilişkili bir dizi faaliyetten oluşur.

Süre

Bir projenin planlanan süresi **10 aydan az, 12 aydan fazla** olamaz.

Sektörler veya konular

Hibeler aşağıdaki öncelik alanlarına verilecektir:

- Özellikle kız çocuklarının ortaöğretimdeki ve mesleki eğitimdeki okullaşma oranlarının artırılması,
- Özellikle kız çocuklarının okul terk etme oranlarının düşürülmesi,
- Başta kız çocukları ve kadınlar olmak üzere işgücünün mesleki becerilerinin ve yetkinliklerinin artırılması,
- Özellikle kız çocuklarının eğitimi hususunda ebeveynlerin bilincinin artırılması.

Bu Teklif Çağrısı kapsamında desteklenebilecek sektörler/alanlarla ilgili herhangi bir sınırlandırma yoktur. Ancak her başvuru sahibinin başvurusunda, resmi istatistik ve/veya raporlara atıfta bulunmak suretiyle, projesinin yerel ve bölgesel ihtiyaçları karşıladığını göstermesi gerekmektedir.

Hedef grupların seçimi

Bu Hibe Programı kapsamındaki hedef gruplar, başta orta öğretim yaş gurubunda olup, okulu bırakan ve/veya bırakma riskini taşıyan ve orta öğretime kültürel engellerden ötürü erişemeyen kız çocukları olmak üzere tüm öğrenciler; çocuklarını okula göndermeyi istemeyen ve/veya buna gücü yetmeyen aileler; özellikle, öğrencilere psikolojik ve mesleki rehberlik verenler olmak üzere tüm öğretmenler; beceri ve yeterliliğe ihtiyaç duyan kadınlardır.

Yer

Faaliyetlerin aşağıda belirtilen NUTS-II bölgelerinin birinde ya da birden fazlasında yapılması gerekmektedir:

Uygun NUTS II Bölgeleri		
Bölge	Büyüme Merkezleri	Artalanlar
TR A1:	Erzurum	Bayburt, Erzincan,
TR A2:	Kars	Ağrı, Ardahan, Iğdır
TR B1:	Malatya, Elazığ	Bingöl, Tunceli
TR B2:	Van	Bitlis, Hakkari, Muş
TR C1:	Gaziantep	Adıyaman, Kilis
TR C2:	Diyarbakır, Şanlıurfa	
TR C3:	Batman	Mardin, Siirt, Şırnak
TR 63:	Kahramanmaraş	Hatay, Osmaniye
TR 72:	Kayseri, Sivas	Yozgat
TR 82:	Kastamonu	Çankırı, Sinop
TR 83:	Samsun	Amasya, Çorum, Tokat
TR 90:	Trabzon	Artvin, Giresun, Gümüşhane, Ordu, Rize

Projelerin yukarıda belirtilen uygun bölgelerde uygulanması gerekmektedir. Ancak istisnai olarak, Başvuru sahibi tarafından uygun bir şekilde gerekçelendirilmek koşuluyla, bazı geçici süreli faaliyetler, bu bölgeler dışında gerçekleştirilebilir. Ancak bu tür faaliyetler, Projenin esasını teşkil edemez.

Faaliyet türleri

Aşağıda bazı örnek faaliyetler verilmektedir. Bu listenin amacı, desteklenebilecek faaliyetlere ilişkin bir rehberlik sağlamaktır; ancak bu, faaliyetlerin listedekilerle sınırlı olduğu anlamına gelmemektedir. Yukarıda bahsi geçen tematik alanlardan biriyle tutarlı olduğu ve bu programın hedeflerinin gerçekleştirilmesine katkıda bulunduğu müddetçe, aşağıdaki faaliyetlerden farklı ve yenilikçi faaliyetlerin teklif edilmesi teşvik edilmektedir. Bir proje, aşağıda verilen faaliyetlerin birden fazlasını içerebilir.

- Özellikle kızların okul terklerinin azaltılması konusunda;
  - Okulu terk etme riski bulunan öğrencilerin belirlenmesi,
  - Toplum önderlerinin ve eğitim personelinin ailelerle iletişimi ile ilgili olarak, iletişim ve kişiler arası iletişim becerileri konusunda eğitimi,
  - Eğitim sektöründeki tüm paydaşların bilinçlendirilmesi faaliyetlerinin desteklenmesi,
  - Açık öğretim kurumlarına erişim konusunda bilinç artırılması,
  - Eğitim kurumlarında çekici eğitim ortamları oluşturulması,
  - Eğitim materyalleri sağlanması,
  - Kızların okullardaki başarısı, erişimi ve devamı için gerekli koşulların iyileştirilmesi,
  - Meslek okullarındaki teorik derslerin zorluğu nedeniyle, okulu terk etme riski olan öğrenciler için beceri yoğunluklu alternatif program sağlanması,
  - Eğitim kurumlarında -özellikle yatılı okulların (YİBO) çalışma odalarında- ev ödevlerine yardım etmek yoluyla öğrencilerin derslerindeki başarılarının artırılması.
- Mesleki ve psikolojik rehberlik hizmetlerinin kalitesinin artırılması konusunda;
  - Emekli öğretmen, üniversite öğrencisi, işsiz üniversite mezunu gibi kişilerin belirlenmesi ve eğitimi,
  - Milli Eğitim Bakanlığı'nın Rehberlik ve Araştırma Merkezleri (RAM), sivil toplum kuruluşları, yerel yönetimler, eğitim kurumları ve üniversiteler arasındaki diyalogun ve işbirliğinin geliştirilmesini desteklenmesi,
  - Özellikle kızların okullardaki başarısını arttıracak teşviklerin artırılması; okul dışındaki vakitlerinde derslerine ve ödevlerine destek olma gibi teşvik edici faaliyetler,
  - Okullarda, özellikle YİBO çalışma odalarında, mesleki ve psikolojik rehberlik hizmetlerinin kalitesinin artırılması.
- Açık öğretim kurumlarına kayıt olma fırsatlarını arttıracak bir bakış açısıyla iş gücünün, özellikle kızların ve kadınların, mesleki beceri ve yeterliliklerini artırma konusunda;
  - Kilit yeterliklerin geliştirilmesi için eğitimler düzenlenmesi (okuma-yazma, temel yeterlikler, matematik becerisi, fen becerisi, bilgisayar becerisi, vb)⁴.
  - Mevcut mesleki ve teknik eğitim kurumlarındaki öğretmenlerin, yerel iş piyasası ihtiyaçlarına yönelik eğitim verme kapasitelerinin güçlendirilmesi,
  - Özel sektördeki deneyimli uzmanların ve uygulayıcıların, kurumlarda yarı zamanlı öğretmen olarak çalışmalarını sağlayabilmek için kapasitelerini artırılması,
  - Mesleki ve teknik eğitim kurumları ve sivil toplum kuruluşlarıyla işbirliğinde bulunarak, öğrenciler ve mesleki ve teknik eğitim kurumlarındaki öğretmenler için, işletmelerde mesleki ve teknik eğitim kursları düzenlenmesi.
- Eğitimin önemi konusunda özellikle kızların okullaşması ile ilgili olarak medya, STK'lar ve yerel yönetimlerin katılımı ile ailelerin bilincinin artırılmasının desteklenmesi konusunda,
  - Yerel Yönetimlerin, medyanın ve STK'ların daha sorumlu hissetmelerinin sağlanması,
  - Eğitim sektöründeki tüm paydaşların bilinçlendirilmesi faaliyetlerinin desteklenmesi,
  - Toplum önderleri eşliğinde yerel bilinçlendirme faaliyetleri düzenlenmesi,
  - Promosyon materyallerinin geliştirilmesi ve dağıtılması.

Yukarıdaki faaliyetlere ek olarak tüm tekliflerin

- Ya hedef grupların okullaşmaları ya da hedef grupların istihdam edilebilirliğini artırma ile sonuçlanmaları,

---

⁴ Tüm mesleki eğitim aktivitelerinin sonunda, MEB onaylı sertifika verilmesi tavsiye edilmektedir.

- Hedef gruplarının ve paydaşlarının görüşlerini entegre etmeleri,
- Yerel iş piyasası yapısına ilişkin net bir analizi içermeleri, eğitim verme sürecindeki boşlukları belirlemeleri ve net bir şekilde projenin bu boşlukları nasıl dolduracağını göstermeleri,
- Projelerinin tasarımında cinsiyet ile ilgili hususları ne şekilde ele aldıklarını ve uygulama sürecinde bunu nasıl izleyeceklerini göstermeleri,
- Programın toplumda sahiplenilmesini sağlayacak ve sürdürülebilirliğini destekleyebilecek paydaşların ve ilgili otoritelerin projeye dahil olmalarını sağlamaları gerekmektedir.

Eğer proje eğitim faaliyetleri/mesleki kurslar içeriyorsa söz konusu eğitimin eğitim müfredatı EK-H olarak başvuru ile birlikte sunulmalıdır.

LÜTFEN DİKKAT

Proje tasarlanırken, başvuru sahipleri başta “MEB Okulları ve Kurumlarında Araştırma ve Araştırmaya Destek Konusunda İzinler ve Uygulamalar Yönetmeliği” (28/02/2007 tarihli ve 1084 sayılı; Mart 2007, 2594 sayılı Tebliğler Dergisi) olmak üzere, ilgili ulusal mevzuatı dikkate almalıdırlar.

Aşağıda belirtilen türde faaliyetleri içeren projeler uygun değildir:

- Sadece veya büyük ölçüde, çalıştaylara, seminerlere, konferanslara, kongrelere katılım için bireysel finansman sağlanmasını içeren projeler,
- Sadece veya büyük ölçüde çalışma ya da eğitim kursları için verilecek bireysel burslara yönelik projeler,
- Konferanslar, yuvarlak masa oturumları, seminerler ya da benzeri bir kerelik faaliyetler. Bu faaliyetler yalnızca daha kapsamlı bir projenin parçasını oluşturuyor olmaları durumunda finanse edilebilecektir. Bu amaç doğrultusunda, herhangi bir konferans için hazırlık faaliyetleri ve işlemlerin yayımlanması kendi başlarına daha kapsamlı bir proje oluşturmamaktadır,
- Başvuru sahibinin hali hazırda finansman aldığı (örneğin Hükümet bütçesinden) faaliyetler,
- Yalnızca araştırma faaliyetlerini içeren projeler,
- Ticari faaliyetler,
- İdeolojik açıdan önyargılı ya da partizan olan faaliyetler,
- Hibe veren faaliyetler (diğer kişi ya da kuruluşlara hibe (maddi veya aynı) vermek veya kendi işlerini kurabilmek v.b. nedenlerle diğer kişi ya da kuruluşlara kredi sağlamak),
- Alt yapı projeleri veya esas olarak ekipman satın alımına yönelik projeler,
- Kadına karşı şiddetle mücadeleyi amaçlayan projeler,
- Yalnızca stratejiler, planlar ya da benzeri dokümanları geliştirmeye yönelik projeler.

Başvuruların sayısı ve her bir başvuru sahibi için sağlanacak hibeler

Bir başvuru sahibi bu teklif çağrısı kapsamında birden fazla teklif sunabilir.

Bir başvuru sahibi bu teklif çağrısı kapsamında **ikiden fazla** hibe alamaz.

Bir başvuru sahibi aynı zamanda başka bir başvuruda ortak olabilir.

Ortaklar birden fazla başvuruda yer alabilir.

2.1.4 Maliyetlerin uygunluğu: Hibe kapsamında dikkate alınabilecek maliyetler

Bir hibe için sadece ‘uygun maliyetler’ dikkate alınabilir. Uygun olarak kabul edilen ve edilmeyen maliyetler aşağıda verilmiştir. Bütçe, hem bir maliyet tahmini hem de “uygun maliyetler” için tavan niteliğindedir. Uygun maliyetler, götürü maliyetlere değil (gündelik ve dolaylı maliyetler hariç), destekleyici belgelerde yer alan gerçek maliyetlere (projenin uygulanması sırasında yapılacak fiili maliyetlere) dayandırılmalıdır.

Hibe verilmesi yönünde yapılacak tavsiye kararı, sözleşmenin imzalanmasından önceki kontrol sürecinde bütçe değişikliği gerektiren herhangi bir sorun çıkmamasına bağlıdır (örneğin, aritmetik hatalar, tutarsızlıklar ya da gerçekçi olmayan maliyetler ve diğer uygun olmayan maliyetler). Kontroller, söz konusu hata ya da tutarsızlıklar için başvuru sahibinden ilave açıklama istenmesini ve Sözleşme Makamının hibe tutarında değişiklik yapmasını veya indirimine gitmesini gerektirebilir. Bütçedeki muhtemel değişiklikler, Sözleşme Makamından talep edilen hibe miktarını ya da eş finansman yüzdesini artırmayacaktır.

Bu nedenle, **gerçekçi ve maliyet-etkin bütçeler** sunmak başvuru sahibinin yararına olacaktır.

Uygun doğrudan maliyetler

Bu Teklif Çağrısı kapsamında maliyetlerin uygun doğrudan maliyet kabul edilebilmesi için, bu maliyetlerin Standart Hibe Sözleşmesinin Genel Koşullar bölümünün 14 No'lu maddesindeki hükümlere uygun olması gerekmektedir (Bkz. Ek I-2). **Aşağıda, bu kapsama giren maliyetler belirtilmiştir:**

- Projenin yürütülmesi için gerekli olması; bu Rehber ekindeki Sözleşmede öngörülmüş olması ve **iyi mali yönetim** prensipleri özellikle **paranın karşılığının alınması ile maliyet etkinliği** prensipleriyle uyumlu olması,
- Özel Koşullar Madde 2'de tanımlandığı şekilde, faydalanıcı ya da ortağı tarafından yapılan gerçek ödeme tarihine bakılmaksızın, projenin süresi içinde fiilen yapılmış olması gerekmektedir; bu durum nihai rapor hazırlama, nihai harcama teyidi ve eğer söz konusu ise nihai değerlendirme maliyetlerinin uygunluğunu etkilemez. Hibe faydalanıcılarının iştirakçileri tarafından gerçekleştirilmiş giderler (harcırahlar ve/veya seyahat giderleri hariç) hibeden finansmanı uygun olan maliyetlere dâhil değildir,
- Projenin uygulanma sürecinde gerçekleşmiş, projenin uygulanmasında kullanılan/sağlanan/gerçekleştirilen mal/hizmet/yapım işlerinin giderleri olması gerekmektedir. Hibe Sözleşmesi Ek-IV'te belirtilen koşulları sağlamak kaydıyla, ilgili sözleşmeler faydalanıcı veya ortakları tarafından, projenin uygulama dönemi başlamadan imzalanabilir. Bu tür giderler, nihai rapor sonuçlanmadan ödenmelidir,
- Faydalanıcının ya da ortaklarının hesaplarında ya da vergi belgelerinde kayıtlı olması, tanımlanabilir ve doğrulanabilir olması ve destekleyici belgelerin asılları ile kanıtlanması gerekmektedir.

Bu koşullara ve sözleşme prosedürlerine bağlı olmak üzere; uygun doğrudan maliyetler aşağıda belirtilmiştir:

- Net maaşlar, sosyal sigorta giderleri ve ücretle ilgili diğer maliyetlerin toplamına tekabül eden, projede görevlendirilmiş personelin maliyeti; maaşlar ve maliyetler, projenin gerçekleştirilmesi için zorunlu olduğunun ispatlandığı haller dışında, faydalanıcının veya ortaklarının normalde verdiği miktarlardan yüksek olmamalıdır (projenin uygulanmasında yer alan kamu görevlilerinin maaşları uygun maliyet değildir),
- Faydalanıcının veya ortaklarının normalde verdiği miktarlardan yüksek olmamak koşuluyla, projede görevli personel ve diğer kişilerin harcırah ve seyahat maliyetleri; ödenen harcırahlar sözleşmenin imzalanma tarihinde Avrupa Komisyonu tarafından yayınlanan miktarları geçmemelidir (internette http://europa.eu.int/comm/europeaid/perdiem/index_en.htm adresinden ulaşılabilir, ayrıca Bkz. Ek K),
- Faaliyete katılan tüm nihai faydalanıcıların yerel seyahat ve yemek giderlerini karşılamak üzere yapılacak ödemeler. Bu tutar kişi başına günlük 8 Avro'dan fazla olamaz. Bu ödemeler, söz konusu maliyetler başka bir bütçe kaleminde karşılanmadığı durumlarda verilir,
- Piyasa fiyatlarına uygun olması koşuluyla, faaliyetin gerçekleştirilmesi için **yeni** ekipman ve malzeme alımı veya **yeni/kullanılmış** ekipman ve malzeme kiralınması ve hizmet alımı maliyetleri. **Satın alınacak ekipman ve malzeme alımı ile ilgili toplam tutar, doğrudan uygun maliyetlerin toplamının %15'inden fazla olamaz,**
- Sarf malzemelerine ilişkin maliyetler,

- Alt yüklenici maliyetleri,
- Sadece projenin eş finansman dönemine münhasır olması ve paranın en iyi karşılığı göz önüne alındığında diğer çözümler arasında tercih edilir olması koşulu ile arazi ve halihazırdaki binaların kiralanması veya finansal kiralanması,
- Doğrudan sözleşmenin gerekliliklerinden kaynaklanan maliyetler (bilgi yayımı, projeye özel değerlendirmeler, denetim, çeviri, basım, sigorta vb.),
- Denetim masrafı (Hibe miktarının 100.000 Avroyu geçtiği projelerde zorunludur. Nihai raporla birlikte bir denetim raporunun da verilmesi gerektiğinden, denetim maliyetleri için yeterli bütçenin ayrılması gerekmektedir. Denetimin; Yeminli Mali Müşavirler Odası gibi yasal denetim konusunda uluslararası kabul görmüş bir denetim kurumuna mensup onaylı bir denetçi tarafından yapılması gerekmektedir),
- Görünürlük maliyetleri.

Yedek Akçe

Proje doğrudan uygun maliyetinin %5'ini geçmemek kaydıyla proje bütçesi dâhilinde bir Yedek Akçe bulunabilir. Bu Yedek Akçe sadece Sözleşme Makamı'nın **yazılı ön onayı** ile kullanılabilir.

Uygun Dolaylı Maliyetler (genel idari giderler)

Proje ile ilgili yapılan genel idari giderleri karşılamak için, projenin toplam doğrudan uygun maliyetinin %7'sini aşmayan götürü tutar, dolaylı maliyetler olarak talep edilebilir.

Eğer başvuru sahibi, Avrupa Birliği bütçesinden finanse edilen bir işletme hibesi alıyorsa; hiçbir dolaylı maliyet, teklif edilen proje bütçesinden talep edilemez.

Ayni Katkı

Ayni katkılar, gerçek harcamaları yansıtmazlar ve finansmanı hibeden karşılanabilecek giderler değildir. Bu katkılar, Faydalanıcı tarafından sağlanan **eş finansman olarak değerlendirilemez**.

Projede görevli personelin maliyeti ayni katkı değildir; bu maliyet Faydalanıcı veya ortakları tarafından karşılanıyorsa Proje Bütçesinde eş-f finansman olarak gösterilebilir.

Yukarıda aksine bir hüküm olsa dahi, Faydalanıcı tarafından sunulan projede ayni katkı öngörülmekteyse, bu katkının temin edilmesi gerekmektedir.

Uygun Olmayan Maliyetler

Aşağıdakiler uygun olmayan maliyetlerdir:

- Borçlar ve oluşabilecek zararlar için oluşturulan karşılıklar,
- Proje hazırlık maliyetleri,
- Faiz borçları,
- Başka bir çerçevede daha önce finanse edilmiş bütçe kalemleri,
- KDV dâhil olmak üzere vergiler (Mevcut yasal düzenlemelerin vergilerin iadesine ve Faydalanıcı veya Faydalanıcı'nın ortaklarının, bu vergileri geri almasına engel olmaması kaydıyla),
- Üçüncü taraflara verilen krediler,
- Halihazırda gerçekleşmiş maliyetler,
- Piyasa fiyatlarının ya da Faydalanıcı ve/veya ortaklarının normalde ödediğinden yüksek olan maliyetler,
- Proje ile ilişkilendirilmemiş maliyetler,
- Gümrük ve ithalat vergileri ya da diğer masraflar,
- Arazi ve mevcut bina satın alınması,
- Para cezaları ve mahkeme masrafları,

- İkinci el ekipman satın alımı,
- Banka masrafları, teminat masrafları ve benzer harcamalar,
- Döviz kuru değişim maliyetleri, harcamaları ve projeye özel Avro hesabına ilişkin döviz kuru zararları ile birlikte tamamen finansal nitelikteki diğer giderler,
- Aynı katkılar.

2.2 BAŞVURU ŞEKLİ VE YAPILACAK İŞLEMLER

2.2.1 Başvuru Formu

Başvurular bu Rehberin eki olan Hibe Başvuru Formunun (Ek A) içinde yer alan Proje Ön Teklifindeki talimatlar doğrultusunda yapılmalıdır.

Başvuru Sahipleri başvurularını Türkçe ya da İngilizce olarak yapmalıdırlar. Başvurunun Türkçe olarak yapılması durumunda, bir sayfalık Proje Özeti (Ek D), Bütçe (Ek B, 3 çalışma sayfasından oluşmaktadır: Ek B1-Bütçe, B2-Beklenen Fon Kaynakları, B3-Maliyetlerin Gerekçelendirmesi) ile Mantıksal Çerçevenin (Ek C) İngilizce olarak da sunulması gerekmektedir.

Hibe almaya hak kazanan Başvuru Sahiplerinin, sözleşme hazırlıkları için Başvuru Formlarını İngilizceye tercüme ettirmeleri gerektiğini lütfen göz önünde bulundurunuz. Bu çevirinin giderleri, uygun maliyetler arasında değildir ve Başvuru Sahibine hibe aracılığıyla geri ödenmez.

Başvurunuzun doğru değerlendirilebilmesi için Başvuru Formunu lütfen dikkatli ve mümkün olduğunca açık bir şekilde doldurunuz. Başvuru Sahibi, başvurunun anlaşılabilir olması için özellikle projenin amaçlarına nasıl ulaşılacağı, ortaya çıkacak faydalar ve projenin program hedefleri ile olan ilgisi konularında açık ve ayrıntılı bilgi vermelidir.

Proje ön teklifinde belirtilen talimatlarla ilgili hatalar ya da önemli uygunsuzluklar veya başvuru formundaki önemli tutarsızlıklar (Örneğin: Bütçede belirtilen miktarların, başvuru formunda belirtilen miktarlarla tutarsızlık göstermesi) başvurunun reddine yol açabilir.

Başvuru Sahibinden, sadece sunulan bilginin açık olmaması ve bu yüzden Sözleşme Makamı'nın tarafsız bir değerlendirme yapmasına engel teşkil etmesi durumunda, ek açıklama talep edilecektir.

El yazısı ile hazırlanmış başvurular kabul edilmeyecektir.

Sadece başvuru formunun ve doldurulması gereken matbu eklerin (bütçe, mantıksal çerçeve, kilit personelin özgeçmişleri, eğitim müfredatı (uygun olduğu hallerde)) değerlendirileceğine dikkat ediniz. Bu nedenle, bu belgelerin proje ile ilgili TÜM bilgileri içeriyor olması büyük önem taşımaktadır. **İlave olarak başka ek gönderilmemelidir.**

2.2.2 Başvurular Nereye ve Nasıl Yapılacaktır?

Başvurular, A4 boyutunda 1 (bir) asıl ve 2 (iki) suret olmak üzere ve her biri ayrı dosyalanmış olarak teslim edilmelidir. Başvuru Formunun tamamı (Kısım A: proje ön teklifi ve Kısım B: başvuru formu) ile bütçe, ve mantıksal çerçeve ayrıca elektronik formatta (CD-Rom) ayrı ayrı kaydedilmiş olarak, tek bir dosya halinde (örneğin; Başvuru Formu ayrı dosyalara bölünmemeli; tek bir dosya olarak kaydedilmelidir) sunulması gerekmektedir. Elektronik format, matbu versiyonla **birebir aynı** içeriğe sahip olmalıdır.

Kontrol Listesi (Hibe Başvuru Formu-Bölüm V) ile Başvuru Sahibinin Beyanının (Hibe Başvuru Formu Kısım B-Bölüm VI) ayrı ayrı zımbalanması ve Başvuru Formu ve zorunlu eklerle birlikte aynı zarfa konması gerekmektedir.

Başvuru sahibinin farklı birden fazla teklif göndermesi halinde, her bir teklifin ayrı ayrı teslim edilmesi gerekmektedir.

Dış zarfın üzerinde **teklif çağrısının ilgi numarası MFİB/TR08H2.01-02** ve **başlığı (Özellikle Kız Çocuklarının Okullaşmasının Arttırılması Hibe Programı)** ile başvuru sahibinin tam adı ve adresi ile **"NOT TO BE OPENED BEFORE THE OPENING SESSION"** ve **"AÇILIŞ OTURUMUNDAN ÖNCE AÇMAYINIZ"** ibareleri yer almalıdır.

Başvurular, kapalı (mühürlü) zarf içinde iadeli taahhütlü posta ile, özel kargo şirketi ile veya elden (elden teslim eden kişiye imzalı ve tarihli bir alındı belgesi verilecektir) aşağıdaki adrese gönderilmeli/teslim edilmelidir:

Posta Adresi

Merkezi Finans ve İhale Birimi
(Sayın Muhsin ALTUN, Başkan)
Eskişehir Yolu 4.Km 2.Cad.
(Halkbank Kampüsü) No: 63 C-Blok
06580 Söğütözü. Ankara - Türkiye

İlgi: MFİB/TR08H2.01-02

Özellikle Kız Çocuklarının Okullaşmasının Arttırılması Hibe Programı, Açık Teklif Çağrısı 2009

Elden ya da özel kurye hizmeti için adres:

Merkezi Finans ve İhale Birimi
(Sayın Muhsin ALTUN, Başkan)
Eskişehir Yolu 4.Km 2.Cad.
(Halkbank Kampüsü) No: 63 C-Blok
06580 Söğütözü, Ankara - Türkiye

İlgi: MFİB/TR08H2.01-02

Özellikle Kız Çocuklarının Okullaşmasının Arttırılması Hibe Programı, Açık Teklif Çağrısı 2009

Başka yollarla (örneğin, faks ya da elektronik posta ile) gönderilen ya da başka adreslere teslim edilen başvurular reddedilecektir.

Başvuru sahipleri, Başvuru Formu Kısım B-Bölüm V'de yer alan Kontrol Listesini kullanarak, başvurularının eksiksiz olduğunu doğrulamalıdır. Tam olmayan başvurular reddedilecektir.

2.2.3 Başvuruların Teslimi için Son Tarih

Başvuruların teslimi için son tarih **15.10. 2009** dur ve son tarihin teyidi için posta alındısı, zarf üzerindeki tarih ya da damgaya bakılacaktır. Elden yapılacak başvurular, **15.10.2009** tarihinde **yerel saatle saat 16.00'**ya kadar kabul edilecektir ve bunun teyidi için imzalı ve tarihli alındı belgesi esas alınacaktır. Son başvuru tarihinden sonra sunulan başvurular doğrudan reddedilecektir.

Bununla birlikte, Sözleşme Makamı, değerlendirme sürecinin etkinliğini korumak için birinci değerlendirme aşamasının (İdari Uygunluk Kontrolü) onay tarihinden sonra gelen başvuruları reddedebilir (Bkz. 2.5.2'de öngörülen zaman çizelgesi).

2.2.4 Başvuru ile ilgili daha fazla bilgi

Bilgilendirme Toplantıları:

Bu teklif çağrısı kapsamında çeşitli illerde bilgilendirme toplantıları yapılacaktır. Bilgilendirme toplantılarının takvimi ve yapılacağı illerin listesi için lütfen ÇSGB ve MEB – PKM internet sayfalarını (<http://www.cs.gb.gov.tr>; <http://projeler.meb.gov.tr>) takip ediniz.

Bu bilgilendirme toplantıları, hibe programı ile ilgili kurallar ve durumlar konusunda ve başvurunun hazırlanmasında izlenecek prosedürler konusunda temel bilgi sağlayacaktır. Toplantıların gerçekleştirileceği yerler hakkında bilgi, yukarıda belirtilen web sitelerinde duyurulacaktır.

Ayrıca, sorularınızı, tekliflerin alınması için belirlenen son başvuru tarihinin **21 gün öncesine** kadar, teklif çağrısının ilgi numarasını açıkça belirterek, faks ya da elektronik posta ile aşağıdaki adrese gönderebilirsiniz:

MEB-PKM:

E-posta adresi: kco@meb.gov.tr

Faks: 0.312.212 93 04

Belirtilen tarihten sonra Sözleşme Makamı soruları cevaplamak yükümlülüğünde değildir.

Sorulara, başvuru teslim tarihinden **en geç 11 gün öncesine** kadar yanıt verilecektir.

Başvuru sahiplerine eşit muamele sağlamak amacıyla, Sözleşme Makamı bir başvuru sahibinin, ortağının veya projenin uygunluğu konusunda ön görüş beyan etmez.

Diğer başvuru sahiplerini de ilgilendirebilecek sorular, yanıtlarıyla birlikte, internette <http://www.cfcu.gov.tr> adresinde yayımlanacaktır. Sadece MFİB tarafından yayınlanan açıklamalar bağlayıcıdır.

Bu Hibe Programı ile ilgili bilgilendirme ve eğitim faaliyetleri hakkında bilgi almak için lütfen MEB Projeler Koordinasyon Merkezi internet sayfasını (<http://projeler.meb.gov.tr>) ziyaret ediniz.

Yardım Masaları

Program kapsamındaki 43 ilde, potansiyel başvuru sahipleri için birer yardım masası oluşturmuştur. Bu yardım masalarının amacı, başvuru sahiplerine başvurularını hazırlarken destek ve tavsiyelerde bulunmaktır. Söz konusu destek ve tavsiyeler bu hibe çağrısına özgü kurallar, koşullar ve usullerle sınırlı olacaktır. Yardım masaları hakkında bilgi almak için MEB-PKM web sitesini ziyaret ediniz.

2.3 BAŞVURULARIN DEĞERLENDİRİLMESİ VE SEÇİMİ

Başvurular Sözleşme Makamı tarafından, bağımsız değerlendiricilerin muhtemel destekleri ile incelenecek ve değerlendirilecektir. Başvuru sahiplerince sunulan tüm projeler aşağıdaki aşama ve kriterlere göre değerlendirilecektir:

Başvurunun incelenmesi sonucunda teklif edilen projenin 2.1.3 no.lu paragrafta verilen uygunluk kriterlerini karşılamadığı tespit edilirse, söz konusu başvuru sadece bu sebepten dolayı reddedilecektir.

(1) 1. AŞAMA: AÇILIŞ OTURUMU VE İDARİ KONTROL

Aşağıdaki hususlar değerlendirilecektir:

- Son başvuru tarihine riayet edilmiş midir? Eğer son başvuru tarihine riayet edilmemişse, teklif otomatik olarak reddedilecektir.
- Başvuru Formu, Kontrol Listesinde (Hibe Başvuru Formu, Kısım B-Bölüm 5) belirtilen 1 ile 5 no.lu maddeler arasındaki bütün kriterleri karşılamakta mıdır? İstenilen bilgilerden herhangi biri eksik veya yanlış ise, proje teklifi **yalnızca bu esasa dayanarak** reddedilebilir ve proje teklifi bu noktadan sonra değerlendirilmez.

Açılış oturumu ve idari kontrolden sonra, İhale Makamı tüm başvuru sahiplerine, başvurularının son teslim tarihinden önce alınıp alınmadığına, başvurularına verilen referans numarasına ve başvuru formlarının değerlendirme için önerilip önerilmediğine dair bilgi içeren bir mektup gönderecektir.

(2) 2. AŞAMA: PROJE ÖN TEKLİFİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Son teklif verme tarihinden önce sunulan ve kontrol listesinde belirtilen kriterleri tümüyle karşılayan proje ön teklifleri; söz konusu projenin ilgililiği, esası ve etkililiği ile uygulanabilirliği ve sürdürülebilirliği açısından değerlendirmeye tabi tutulacaktır. Sözleşme Makamı, gerekli görülmesi durumunda (örneğin, beklenen teklif sayısından daha az teklifin alınması durumunda), Proje Ön Tekliflerinin değerlendirilmesini atlama ve ilgili tekliflerin tamamının değerlendirilmesiyle devam etme hakkını saklı tutar.

Lütfen Proje Ön Teklifine verilen puanların, Başvuru Formuna verilenlerden tümüyle bağımsız olduğunu göz önünde bulundurunuz.

Proje Ön Teklifine; aşağıda verilen Değerlendirme Tablosunda yer alan açılıma uygun olarak ortalama **50 puan** üzerinden puan verilecektir. Değerlendirme, ayrıca, Hibe Başvuru Formunun Ek A'sını oluşturan Proje Ön Teklifi Hazırlama Kılavuzunda verilen talimatlara uygunluğu da teyit edecektir.

Değerlendirme kriterleri, bölümlere ve alt bölümlere ayrılmıştır. Her alt bölüme, aşağıdaki esaslara göre 1 ile 5 arasında bir puan verilecektir: 1 = çok zayıf; 2 = zayıf; 3 = yeterli; 4 = iyi; 5 = çok iyi.

Değerlendirme Tablosu

	Puanlar	
	Alt puan	
1. Projenin ilgililiği	Alt puan	15
1.1 Projenin, genelde hedef bölgenin özelde ise hedef grup ve nihai yararlanıcıların ihtiyaçları ve sorunlarıyla ilgililiği.	5	
1.2 Projenin, Rehberde belirtilen öncelik ve hedeflerle ilgililiği.	5(x2)*	
2. Projenin etkililiği ve uygulanabilirliği	Alt puan	25
2.1 Sorunun tanımlanması ve analizinin değerlendirilmesi.	5	
2.2 Teklif edilen faaliyetlerin değerlendirilmesi (hedef, amaç ve beklenen sonuçlar açısından uygulanabilirliği ve tutarlılığı).	5(x2)*	
2.3 Tüm paydaşların ve eğer varsa, teklif edilen ortakların rolünün ve projeye katılım düzeyinin değerlendirilmesi.	5(x2)*	
3. Projenin sürdürülebilirliği	Alt puan	10
3.1 Projenin başlangıç tarihinden önce ve uygulama dönemindeki temel varsayımlar ve risklere ilişkin tanımlamaların değerlendirilmesi.	5	
3.2 Projenin hedef gruplar ve nihai yararlanıcılar üzerindeki, uzun dönemli sürdürülebilir etkisine ilişkin tanımlamaların değerlendirilmesi.	5	
	TOPLAM PUAN	50

*puanlar önemlerinden ötürü 2 ile çarpılmaktadır.

Tüm Proje Ön Teklifleri değerlendirildikten sonra, teklif edilen projelerin aldıkları toplam puanlara göre sıralandığı bir liste hazırlanacaktır.

İlk olarak, "İlgililik" başlığı altında en az **12** puan alan ve aynı zamanda toplamda en az **30** puan alan proje teklifleri ön seçimde dikkate alınacaktır.

İkinci olarak, proje ön teklif listesi, puan sıralamasına uygun olarak talep edilen hibe miktarı toplamı, bu Teklif Çağrısı kapsamında mevcut olan hibe miktarının iki katı oluncaya kadar azaltılacaktır. Bunu müteakip Değerlendirme Komitesi, ön seçimi geçen başvuruları değerlendirmeye başlayacaktır.

(3) 3. AŞAMA: BAŞVURU FORMUNUN DEĞERLENDİRİLMESİ

Teklif edilen bütçe dahil olmak üzere, projelerin kalitesinin ve başvuru sahibinin ve ortaklarının kapasitesinin değerlendirilmesi aşağıda yer alan Değerlendirme Tablosundaki kriterlere göre yapılacaktır. İki tip değerlendirme kriteri bulunmaktadır: seçim kriterleri ve hibe verme kriterleri.

Seçim kriterleri aşağıda belirtilen hususları yerine getirmede, başvuru sahiplerinin mali ve işletim kapasitelerinin değerlendirilmesine yardımcı olmayı amaçlamaktadır:

- Başvuru sahiplerinin, projenin uygulandığı sürede ve gerektiğinde projenin finansmanına katkıda bulunmak için istikrarlı ve yeterli finansman kaynaklarına sahip olup olmadıklarının değerlendirilmesi;
- Başvuru sahiplerinin, teklif edilen projenin başarılı bir şekilde tamamlanması için gerekli yönetim kapasitesine, profesyonel beceriye ve yeterliliklere sahip olup olmadıklarının değerlendirilmesi. Bu kriter başvuru sahibinin tüm ortakları için de gereklidir.

Hibe verme kriterleri sunulan projelerin kalitesinin, belirlenen hedefler ve öncelikler bakımından değerlendirilmesine ve hibelerin teklif çağrısının genel etkinliğini azami düzeye çıkartan projelere verilmesine olanak sağlamaktadır. Bu kriterler, Sözleşem Makamı'nın hedef ve önceliklerle uyumlu ve AB finansmanının görünürlüğünü (Bkz. http://ec.europa.eu/europeaid/work/visibility/index_en.htm) sağlayan projelerin seçilmesine olanak tanır. Bu kriterler; projenin ilgililiği, teklif çağrısı hedefleriyle uyumu, kalitesi, beklenen etkisi, sürdürülebilirliği ve maliyet etkinliği gibi hususları içerir.

Puanlama:

Değerlendirme kriterleri, bölümlere ve alt bölümlere ayrılmıştır. Her alt bölüme, aşağıdaki esaslara göre 1 ile 5 arasında bir puan verilecektir: 1 = çok zayıf; 2 = zayıf; 3 = yeterli; 4 = iyi; 5 = çok iyi.

Değerlendirme Tablosu

Bölüm	En Yüksek Puan
1. Mali ve Operasyonel Kapasite	20
1.1 Başvuru Sahibi ve ortakları proje yönetimi konusunda yeterli deneyime sahip mi?	5
1.2 Başvuru sahibi ve ortakları yeterli teknik uzmanlığa sahip mi? (ele alınacak konular hakkında yeterli bilgileri var mı?)	5
1.3 Başvuru sahibi ve ortakları yeterli yönetim kapasitesine sahip mi? (personel, ekipman ve proje bütçesini idare edecek bilgi ve beceri dahil olmak üzere)	5
1.4 Başvuru sahibi istikrarlı ve yeterli finansman kaynaklarına sahip mi?	5
2. İlgililik	25
2.1 Proje, Teklif Çağrısının hedefleriyle ve bir veya birden fazla önceliği ile ne kadar ilgili? Not: 5 puan (çok iyi) verilebilmesinin koşulu; projenin, en az bir önceliği özellikle işaret etmesidir. Not: 5 puan (çok iyi) verilebilmesinin koşulu; projenin, cinsiyet eşitliğini, fırsat eşitliğini desteklemek gibi özel bir katma-değer unsurunu içermesidir.	5 x 2
2.2 Proje, hedef ülke(ler) veya bölge(ler)in ihtiyaçları ve sorunları ile ne kadar ilgili? (tekrardan kaçınmak ve diğer Avrupa Topluluğu girişimleri ile sinerji oluşturmak da dahil olmak üzere)	5
2.3 İlgili taraflar ne kadar açıkça tanımlanmış ve stratejik olarak seçilmiştir? (nihai yararlanıcılar, hedef gruplar) Bunların ihtiyaçları net bir şekilde belirlenmiş mi ve teklif bu gereksinimlere uygun biçimde cevap verebiliyor mu?	5 x 2
3. Yöntem	25
3.1 Önerilen faaliyetler uygun mu, uygulanabilir mi, hedeflerle ve beklenen sonuçlarla tutarlı mı?	5
3.2 Projenin genel tasarımı ne kadar tutarlı? (Özellikle; söz konusu sorunların bir analizini yansıtıyor mu; dış faktörler göz önüne alınmış mı ve bir değerlendirme öngörüyor mu?)	5

3.3 Ortakların ve/veya paydaşların projeye katılım ve katkı düzeyi yeterli mi?	5
3.4 Proje faaliyet planı açık ve uygulanabilir nitelikte mi?	5
3.5 Teklifte, projenin sonucuna yönelik objektif olarak doğrulanabilir göstergeler yer alıyor mu?	5
4. Sürdürülebilirlik	15
4.1 Projenin, hedef grupları üzerinde somut bir etkisi olması bekleniyor mu?	5
4.2 Projenin çarpın etkileri olacak mı ? (proje sonuçlarının yinelenmesi ve daha geniş alanları etkilemesi ile bilginin duyurulması dahil olmak üzere)	5
4.3 Teklif edilen projenin beklenen sonuçları sürdürülebilir mi? - mali açıdan (finansman sona erdikten sonra faaliyetler nasıl finanse edilecek?) - kurumsal açıdan (faaliyetlerin devam ettirilmesine imkan tanıyan yapılar proje sonunda da devam edecek mi? Projenin sonuçları yerel olarak "sahiplenilecek" mi?) - politika düzeyinde (eğer varsa) (projenin yapısal etkisi ne olacaktır - örneğin mevzuatta, davranış kurallarında, yöntemlerde vb. bir iyileşme sağlayacak mı?) - çevresel düzeyde (eğer varsa) (projenin çevreye olumlu/olumsuz etkileri var mı?)	5
5. Bütçe ve maliyet etkinliği	15
5.1 Tahmini maliyetler ile beklenen sonuçlar arasındaki oran tutarlı mı?	5
5.2 Yapılması öngörülen harcamalar projenin uygulanması için gerekli mi?	5 x 2
En Yüksek Toplam Puan	100

Bölüm 1 ile ilgili not: Mali ve işletim kapasitesi

Bölüm 1'den alınan puan **12**'den az olduğu takdirde, başvuru reddedilecektir.

Bölüm 2 ile ilgili not: İlgililik

Bölüm 2'den alınan puan **20**'den az olduğu takdirde, başvuru reddedilecektir.

Şartlı kabul

Değerlendirmeyi takiben; Hibe Programı için ayrılan mevcut bütçe göz önünde bulundurularak, proje tekliflerini aldıkları puanlara göre sıralı olarak listeleyen bir tablo ile aynı kriterlere göre bir yedek liste tablosu oluşturulacaktır. **Mevcut fon miktarına ve uygunluk kontrolüne bağlı olarak sadece minimum 65 puan alan projeler verilecek hibeler için önerilecektir.**

Not: Bu aşamada verilen puanlar, Proje Ön Teklifi için önceki aşamada verilen puanlardan tamamen bağımsızdır.

(4) AŞAMA 4: BAŞVURU SAHİBİ VE ORTAKLARININ UYGUNLUĞUNUN TEYİDİ

Sözleşme Makamı tarafından istenilen destekleyici belgelere (Bkz. Bölüm 2.4) dayanan Uygunluk Kontrolü sadece mevcut mali çerçeve içinde ve aldıkları puana göre şartlı olarak kabul edilmiş olan projeler için yapılacaktır.

- Yetkilendirilmiş kişi(ler) tarafından imzalanan Başvuru sahibinin Beyanı (Hibe Başvuru Formu, Bölüm B-Kısım VI), Başvuru Sahibi tarafından sağlanan destekleyici belgeler ile karşılıklı olarak kontrol edilecektir. Destekleyici belgelerdeki bir eksiklik veya başvuru sahibinin beyanı ile destekleyici belgeler arasındaki tutarsızlık, başvurunun yalnız bu esasa bağlı olarak reddedilmesine yol açabilir.
- Başvuru sahibinin, ortaklarının ve projenin uygunluğu 2.1.1, 2.1.2 ve 2.1.3 bölümlerinde belirtilen kriterlere göre teyit edilecektir.

Yukarıda belirtilen analizi takiben, gerekli görüldüğü durumda reddedilen bir projenin yerini, mevcut mali çerçeve içerisinde, yedek listede en üst sırada yeralan proje alacaktır. Bu yeni proje daha sonra başvuru sahibi ile ortaklarının uygunluğu bakımından incelenecektir.

2.4. ŞARTLI OLARAK KABUL EDİLMİŞ TEKLİFLER İÇİN DESTEKLEYİCİ BELGELERİN SUNULMASI

Şartlı olarak kabul edilen veya yedek listede bulunan Başvuru Sahipleri, Sözleşme Makamı tarafından yazılı olarak bilgilendirilecektir. Sözleşme Makamı, Başvuru Sahiplerinin ve ortaklarının uygunluğunu doğrulamak amacıyla, söz konusu Başvuru Sahiplerinden aşağıdaki belgeleri temin etmesini ve sunmasını isteyecektir:

- 1) Başvuran kuruluşa ve her bir ortak kuruluşa ait tüzük veya kuruluş belgesi⁶. Sözleşme Makamı, başvuru sahibinin başvuruların son teslim tarihinden önceki son iki yıl içinde aynı bütçe kalemi altında başka bir hibe teklif çağrısı için uygunluğunu tespit ederse, başvuru sahibi, eğer zaman içinde yasal statüsünde bir değişiklik gerçekleşmemiş ise⁷, tüzüğü yerine daha önceki Çağrı için uygun görüldüğünü ispat eden belgenin bir kopyasını sunabilir (örneğin; ilgili tarih süresince edinilmiş hibe sözleşmesinin özel şartlar bölümünün kopyası). Bu yükümlülük, AB Komisyonu ile bir çerçeve anlaşması imzalayan uluslararası kuruluşlara uygulanmaz. İlgili çerçeve anlaşmaların listesi aşağıdaki adresten temin edilebilir:

http://ec.europa.eu/europeaid/work/procedures/implementation/international_organisations/index_en.htm

- 2) Başvuru sahibinin bağımsız bir denetim şirketi/serbest muhasebeci, mali müşavir veya yerel vergi dairesi tarafından onaylanmış en son hesapları (önceki mali yıla ait kâr ve zarar hesabı ve bilanço). Bilançosu olmayan yerel yönetimler ve diğer kuruluşlar sadece onaylanmış en son kesin hesaplarını sunacaklardır.
- 3) İstenilen destekleyici dokümanlarla birlikte, başvuru sahibi tarafından tamamen doldurulmuş ve imzalanmış tüzel kişilik belgesi (Ek G).
- 4) Ek H'deki formata uygun olarak hazırlanmış ve ödemenin yapılacağı banka tarafından onaylanmış Mali Kimlik Formu. Bu banka, Başvuru sahibinin kayıtlı olduğu ülkede olmalıdır.
- 5) Başvuru sahibinin yönetim organının projeyi uygulamak için aldığı ve belgeleri imzalama yetkisi olan kişinin/ kişilerin de belirtildiği karar.
- 6) Ortağın/ortakların yönetim organının projeyi uygulamak için aldığı ve belgeleri imzalama yetkisi olan kişinin/ kişilerin de belirtildiği karar.
- 7) Başvuru Sahibini temsil ve ilzama yetkili kişi(ler)in isminin/isimlerinin yer aldığı noter tasdikli belge; bu kişi(ler)in yetkisi ve sorumluluğu, Başvuru Sahibinin kuruluş tüzüğünde belirtilmemiş ise Yönetim Kurulu'nun bu kişiyi/kişileri yetkilendirme ile ilgili aldığı ilave karar; temsilcilerin noter onaylı imza sirküleri verilecektir.
- 8) İlgili vergi dairesinden alınmış, Başvuru Sahibinin vergi kaydını ve vergi numarasını içeren belge. Başvuru Sahibi vergiden muafsa, bu durumu ilgili belge ile ispatlamalıdır.
- 9) Başvuru Sahibinin, başvuru tarihine kadar, sosyal güvenlik katkı payları ve vergi ödemelerine ilişkin yükümlülüklerini yerine getirdiğini ispatlayan belgeler.
- 10) Başvuru sahibi tarafından tamamen doldurulmuş ve imzalanmış kamu görevlilerinin istihdamına ilişkin taahhütnamenin aslı (Ek K)
- 11) Yasal zorunluluk halinde, projenin uygulanması açısından gerekli izin ya da yetkilendirmeler.

Destekleyici dokümanların asılları, fotokopileri veya (damga, imza ve tarihlerin okunaklı olduğu) taranmış versiyonları sunulmalıdır. Bununla birlikte, tüzel kişilik belgesinin ve mali kimlik formunun her zaman **aslı** sunulmalıdır.

⁶ Başvuru sahibi ve/veya ortak(ları) yasa ile kurulmuş bir kamu kurumu ise, söz konusu yasanın bir kopyası sunulmalıdır.

⁷ Uygunluk koşullarının teklif çağrılarını için değişmediği durumlarda geçerlidir.

Bu dokümanların AB resmi dillerinden biriyle veya Türkçe hazırlanmadığı durumlarda, başvuru sahibinin uygunluğunu gösteren ilgili bölümlerin İngilizce veya Türkçe tercümeleri, teklifin değerlendirilmesi aşamasında dikkate alınmak üzere Başvuru Formuna eklenmelidir.

Söz konusu dokümanlar, İngilizce dışında AB resmi dillerinden biriyle hazırlanmışsa, değerlendirmeye kolaylık sağlaması bakımından, başvuru sahibinin uygunluğunu gösteren ilgili bölümlerin İngilizce veya Türkçe'ye tercüme edilmesi **önemle** tavsiye edilir.

Eğer destekleyici belgeler, Sözleşme Makamı tarafından gönderilen mektupta belirtilen son tarihten önce sunulmamışsa, başvuru reddedilecektir.

Destekleyici belgelerin doğrulanmasından sonra Değerlendirme Komitesi, hibe alacak proje teklifleriyle ilgili nihai önerisini, bu konuda kararı verecek olan Sözleşme Makamına iletacaktır.

2.5 SÖZLEŞME MAKAMININ KARARININ BİLDİRİLMESİ

2.5.1 Kararın İçeriği

Başvuru Sahipleri, başvuruları ile ilgili Sözleşme Makamının kararı ve başvurunun reddi halinde bunun gerekçeleri hakkında yazılı olarak bilgilendirilecektir.

Hibe verilmesiyle ilgili süreçte bir hata ya da usulsüzlük nedeniyle mağdur olduklarını düşünen başvuru sahipleri, yazılı bir dilekçeyle başvurabilir. Ek bilgi için, PRAG'ın 2.4.15. maddesine bakınız.

2.5.2 Öngörülen Takvim

	TARİH	SAAT*
Bilgilendirme toplantıları (varsa)	Temmuz	-
Sözleşme Makamından açıklama talep etmek için son tarih	24.09.2009	-
Sözleşme Makamının açıklamaları yayımlayacağı son tarih	05.10.2009	-
Başvuru formunun teslim edilmesi için son tarih	15.10.2009	16:00
Başvuru sahiplerine açılış ve idari kontrollerle ilgili bilgi verilmesi (1. aşama)	06.11.2009*	-
Ön tekliflerin değerlendirilmesiyle ilgili olarak başvuru sahiplerine bilgi verilmesi (2. aşama)	15.12.2009*	-
Başvuru Formunun değerlendirilmesiyle ilgili olarak başvuru sahiplerine bilgi verilmesi (3. aşama)	25.01.2010*	-
Hibe verilmesi kararının duyurulması (uygunluk kontrolünden sonra) (4. Aşama)	15.02.2010*	-
Sözleşmelerin imzalanması	01.03.2010*	-

* Kesin olmayan tarihler

Bütün saatler, Sözleşme Makamının bulunduğu zaman dilimine göre belirlenmiştir.

2.6 SÖZLEŞME MAKAMININ HİBE VERME KARARINI TAKİBEN PROJE UYGULAMAYA YÖNELİK KOŞULLAR

Hibe sözleşmesinin imzalanması aşağıdakilere tabidir:

- Belirlenen süre içerisinde, yetki devrini faydalanıcı ülkenin ilgili makamlarına tevdi eden kararın, Komisyon tarafından onaylanması ve
- Mali Tüzüğün Uygulama Kurallarıyla ilgili 232 no.lu Maddesi uyarınca yetki devrinin gerçekleşmesini müteakip, Finansman Antlaşması'nın Komisyon ve faydalanıcı ülke arasında sonuçlandırılması.

Hibe verilmesi kararını takiben, Fayda Sahibine Sözleşme Makamı'nın standart hibe sözleşmesini (Ek I) esas alan bir sözleşme teklif edilecektir. Başvuru sahibi, Başvuru Formunu (Ek A) imzalayarak, hibe almaya hak kazanması halinde standart hibe sözleşmesinde yer alan hükümleri kabul ettiğini beyan eder.

Başarılı bulunan başvuru sahibinin uluslararası bir organizasyon olması durumunda, Avrupa Komisyonu Dış Yardım Sözleşme Usulleri Uygulama Rehberinin (PRAG) 7. Bölümünde belirtildiği üzere, standart hibe sözleşmesi yerine, bahse konu uluslararası örgütün Mali Tüzüğün 53d(1) maddesinde belirtilen teminatları sağlaması koşuluyla, uluslararası örgütlerle imzalanan model Katkı Anlaşması ya da ilgili uluslararası kuruluş ile Sözleşme Makamı arasında karşılıklı mutabakat sağlanacak başka bir sözleşme şablonu kullanılacaktır.

Uygulama Sözleşmeleri:

Proje uygulamasının Faydalanıcı tarafından ihaleler yapılmasını gerektirmesi halinde; ihale, herhangi bir çıkar çatışmasından kaçınmaya özen göstererek, şeffaflık ve olası yüklenicilere karşı eşit muamele prensiplerine uygun olarak, paranın karşılığını en iyi veren, yani en iyi fiyat-kalite oranına sahip olan tedarikçiye verilmelidir. Bu amaçla; Faydalanıcı, Sözleşme Ek IV'te belirtilen prosedürleri izlemelidir.

3. BAŞVURU REHBERİNDE YER ALAN EKLER

BAŞVURU ESNASINDA SUNULACAK OLAN BELGELER

EK A: HİBE BAŞVURU FORMU (WORD FORMATINDA)

EK B: BÜTÇE (EXCEL FORMATINDA)

EK C: MANTIKSAL ÇERÇEVE (EXCEL FORMATINDA)

EK D: PROJE ÖZETİ, BÜTÇE VE MANTIKSAL ÇERÇEVE (İNGİLİZCE)

EK E: PROJE KOORDİNATÖRÜNÜN VE DİĞER KİLİT PERSONELİN ÖZGEÇMİŞLERİ VE PROJEDEKİ POZİSYONLARI (WORD FORMATINDA)

EK F: EĞİTİM FAALİYETİ İÇEREN PROJELERDE EĞİTİM KURSLARININ MÜFREDATI (BU EK HİBE BAŞVURUSUNA EKLENECEKTİR) (EXCEL FORMATINDA)

BİLGİ İÇİN GEREKLİ BELGELER

(Lütfen bu belgeleri başvuru ile birlikte göndermeyiniz)

EK G: TÜZEL KİŞİLİK BELGESİ (PDF FORMATINDA, LÜTFEN UYGUN FORMU DOLDURUNUZ)

EK H: MALİ KİMLİK FORMU (PDF FORMATINDA)

EK I: STANDART SÖZLEŞME

- ◆ Ek J-1: Özel Koşullar
- ◆ Ek J-2: Genel Koşullar (Ek-II)
- ◆ Ek J-3: Satın Alma Prosedürleri (Ek-IV)
- ◆ Ek J-4: Ödeme Talebi (Ek-V)
- ◆ Ek J-5a: Ara Teknik Rapor (Ek-VI)
- ◆ Ek J-5b: Nihai Teknik Rapor (Ek-VI)
- ◆ Ek J-5c: Mali Rapor (Ek-VI)
- ◆ Ek J-6: Harcama Teyidi (Ek-VII)
- ◆ Ek J-7: Vergi ve Gümrük Düzenlemeleri

EK J GÜNLÜK HARCIRAH ORANLARI (PER DIEM), aşağıdaki adresten ulaşılabilir:

http://ec.europa.eu/comm/europeaid/perdiem/index_en.htm

EK K: KAMU GÖREVLİLERİNİN İSTİHDAMINA İLİŞKİN TAAHHÜTNAME

PROJE YÖNETİM DÖNGÜSÜ REHBERİ

http://ec.europa.eu/europeaid/multimedia/publications/publications/manuals-tools/t101_en.htm